

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Homo debet confiteri corde. ore. et opere

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymudi.

Tercio notādū. auctor dicit in lra de pnia debilitū z pauper. q̄ sp̄i de
lent p̄ficere p̄ p̄ccis eoz in q̄stū valēt. sed talis pnia debilitū est multū in
firma z insegura z nullo mō est firma. nā dicit speculator de infirmis. q̄ non
p̄t explere p̄niam nō dico q̄ talis dānat. nec dico q̄ liberatur. Quasi dices
ret. si deus vult p̄t ei exultare misericordiā z grām suā. z ideo si q̄s velit eē
securus ille peniteat ad tantū q̄stum peccauit.

Quarto nota. lra dicit q̄ nullus dicit peccare p̄pter spem venie. sic q̄ ve
lit peccare z p̄niam agere. Rōnē assignat doctores. q̄ q̄n aliq̄s peccat p̄
pter spem venie. tūc illud q̄d est p̄cessum ad salutē cedit in p̄ditōem. z illud
q̄d institutū est p̄pter bonū vertitur ad malū.

Quinto notādū. q̄ hō dicit p̄fiteri p̄ p̄fessionē oris z p̄tritiōem cordis
et satif factōem opis. Tūc triplicia sūt opa. q̄dā sūt opa satif factoria tūc. et
sūt illa q̄ sūt in purgatorio. z talia delent p̄ctā p̄missa. Alia sūt opa satif
factoria z meritoria. sicut sūt ista opa q̄ exercemus in hac vita. Alia sūt opa
q̄ nec sūt satif factoria nec meritoria. vt sūt opa dānatorū. q̄ dānatio nō sa
tis facit p̄ delictis. nec etiā meret aliqd. q̄ in p̄nīa vita est r̄ps gr̄e. r̄ps mi
sericordie. tēpus merēdi. z tēpus satif faciendi. Et q̄ in hac vita nō pe
nitet. in purgatorio penitebit. z si est dānatus nūq̄ penitebit.

Sexto nota. vtrū pnia serotina etiā p̄sit z sit meritoria. Et arguit q̄
nō. nā ois pnia meritoria dicit esse volūtaria. s̄ pnia serotina nō est volūta
ria. q̄ r̄. Datoz p̄batur. q̄ nullus coactē dicit penitere. Sed minor p̄bat.
q̄ in pnia serotina siue sera p̄ctā dimittit hōiem z hō nō ea. q̄ sequit q̄ pe
nitētia serotina nō sit meritoria. In oppositū arguit q̄ sit meritoria auro
ritate Ezechiel dicitis in p̄sona xpi. in q̄cūq̄ hora peccator ingemuerit p̄
p̄ccis suis. oim p̄ctōz suoz ampli⁹ nō recordabit dñs. ¶ Dico q̄ nota q̄
pnia serotina multū eū difficilis siue insegura p̄pter duo. Primo ex parte
hois. q̄ tūc hō punit multis tribulatiōibz z doloribz p̄pter q̄d suffocat ois
p̄tritiō q̄ dicit fieri p̄ p̄ctis. Nā vident⁹ exēplū q̄ si hō patit in vno membro
vt in oculis vel in dētibz. tūc p̄re nimio dolore nō p̄t q̄cōs agere. q̄d q̄ erit
q̄n dolet in oibz simul. Secōdo pnia serotina est difficilis ex p̄te finis. q̄ hō
p̄pter illū finē dicit penitere vt velit satif facere p̄ illo q̄ suū creatorem vnq̄
offendit. q̄ in hac satif factōe nec p̄t acq̄rere grām nec amorē dei. sed hō nō
p̄t facere in pnia sera. q̄ ista pnia est magis ex timore q̄ amore. Et illi qui
sero penitēt assimulant nauigantibz qui timēt se submergi cū rebz z bonis.
ne ergo simul submergatur p̄ciūt aliquas res de nauī vt ipsa nauis les
uius transeat. z hoc nō faciūt ex amore. sed ex nimio timore. Sic etiā in
pposito est cū omnibz hominibz qui sero penitēt. nam si nō esset pena eter
na quā omēs timemus. nūq̄ forsan peniteremus. Et ergo dicit⁹ Au
gustinus. penitentia sera raro est vera. ¶ Sed diceret aliq̄s. q̄mō tūc est de
latrone qui pendeat in cruce z penitebat eum penitentia sera. z saluat⁹
est. Dicit⁹ ibi q̄ hoc fuit ex sp̄iali gratia z p̄uilegio. sc̄z q̄ fuit salu⁹ factus
q̄ ipse p̄sens fuit qui ipm saluare z curare potuit. ¶ Ad rōnem in oppo
sitū est dicendū. q̄ p̄ctā possunt dimittere hominē quo ad actū exteriorē
sic q̄ nō p̄t ea amplius exercere. sed ipse dimittit actū quo ad displicentiā
interiorē. sic q̄ peccata displicent ei in corde. sic q̄ talia amplius facere
abhoret. Et sic finaliter dicit⁹. q̄uis aliq̄ penitentia serotina est vera. tū hoc.